

สถานีควบคุมไฟป่าชุมพร

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 4

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โปรดช่วยกันป้องกันไฟป่า

คืนป่า รักษาหน้า เพื่อโลกสีเขียว

วิธีการป้องกัน...ไฟป่า

สาเหตุของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยเกิดจากพฤติกรรมการใช้ไฟของมนุษย์ นั่นคือประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่อาศัยใกล้พื้นที่ป่า และกลุ่มที่ดำรงชีพโดยพึ่งพิงป่า ดังนั้นการปลูกจิตสำนึกให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกแล้วหันมาให้ความร่วมมือในการป้องกันไฟป่า ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวคือ การรณรงค์ป้องกันไฟป่าทุกรูปแบบ ได้แก่

1. การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่
2. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน
3. การจัดทำป้ายรณรงค์ป้องกันไฟป่า
4. การให้การศึกษา เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับป่าไม้และไฟป่า แก่ประชาชนทุกชั้นอายุ ทั้งคนที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท โดยใช้สื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การสาธิต และการติดต่อส่วนตัว เป็นต้น
5. การลดอันตรายของไฟป่า โดยการลดเชื้อเพลิง และกำจัดเชื้อเพลิง

เครื่องมือดับไฟป่า

บทกำหนดลงโทษ

สำหรับผู้ที่จุดไฟเผาป่า มีความผิดตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 ฐานกันสร้าง แคว้งถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใดฯ อันเป็นการทำลายป่า มีโทษจำคุก ตั้งแต่ 2-15 ปี และปรับ ตั้งแต่ 10,000-100,000 บาท

มีความผิดตามพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14 ฐานกันสร้าง แคว้งถาง หรือ เผาป่า มีโทษจำคุก ตั้งแต่ 2-15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 -150,000 บาท

สถานีควบคุมไฟป่าชุมพร
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 4
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ไฟป่า ดื้อดื้อไร

พบเห็นไฟป่า
โปรดแจ้ง
สายด่วน 1362

สถานีควบคุมไฟป่าชุมพร

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จังหวัดชุมพร

ไฟฟ้า คือ...

ไฟ ที่เกิดจากสาเหตุอันใดก็ตาม แล้วลุกลามไปไม่ได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ก็บ่งชี้ว่าไฟนั้น จะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติหรือสวนป่า

ชนิดของไฟฟ้า

ไฟฟ้า จำแนกออกตามลักษณะการเกิด และความเร็วแรง ได้ 3 ชนิด ดังนี้

1. ไฟผิวดิน คือ

ไฟที่เผาไหม้เชื้อเพลิงบนผิวดิน เช่น หญ้าแห้ง ใบไม้ กิ่งไม้ ที่ร่วงหล่นสะสมบนพื้นดิน เป็นต้น ไฟชนิดนี้มักจะมีการไหม้ลุกลามอย่างรวดเร็วและอาจจะก่อให้เกิดเป็นไฟชนิดอื่นขึ้นได้ ไฟป่าในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นไฟผิวดิน

2. ไฟใต้ดิน คือ

ไฟที่ไหม้ถ่านหินหรือวัสดุที่อยู่ใต้ชั้นผิวของพื้นป่าและลุกลามไปเรื่อยๆ ใต้ผิวดิน ในลักษณะการคุกรุ่นอย่างช้าๆ ไม่มีเปลวไฟ และมีควันน้อยมาก ตรวจพบหรือสังเกตพบได้ยากที่สุด มีอัตราการลุกลามช้าที่สุดแต่ควบคุมได้ยากที่สุด และเป็นไฟที่สร้างความเสียหายให้แก่พื้นที่ป่าไม้มากที่สุด เพราะไฟจะทำลายรากไม้ทำให้ต้นไม้ใหญ่ที่อยู่ทั้งป่าตายในเวลาต่อมา จะพบมากในพื้นที่ป่าพรุ

3. ไฟเรือนยอด คือ

ไฟที่ไหม้ลุกลามจากยอดของต้นไม้ หรือไม้พุ่มต้นหนึ่งไปยังยอดของต้นไม้ หรือไม้พุ่มอีกต้นหนึ่ง ส่วนใหญ่เกิดในป่าสนในเขตอบอุ่น ไฟชนิดนี้มีอัตราการลุกลามที่รวดเร็วมาก และเป็นอันตรายอย่างยิ่งสำหรับพนักงานดับไฟป่า

องค์ประกอบของไฟฟ้า

ไฟ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบที่จำเป็น 3 ประการ มารวมตัวกันในสัดส่วนที่เหมาะสม สิ่งนี้เรียกว่า

สาเหตุของการเกิดไฟฟ้า

ไฟฟ้าเกิดจาก 2 สาเหตุ คือ

1. เกิดจากธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้เสียดสีกัน หรือไฟผ่า
2. สาเหตุที่เกิดจากมนุษย์ ได้แก่
  1. เก็บหาของป่า เช่น ไซมดแดง เห็ด ใบตองคิง ฟิน เป็นต้น
  2. เหน่าไร่ เพื่อกำจัดวัชพืชและเตรียมพื้นที่เพาะปลูก
  3. ล่าสัตว์ จุดไฟเพื่อไล่สัตว์หนีออกจากที่ซ่อน
  4. เพื่อสะดวกในการเดินผ่านป่า
  5. เสี่ยงสัตว์ จุดไฟเพื่อให้หญ้าแห้งในอ่อน เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์
  6. ไฟที่จุดโดยคนที่เข้าไปพักผ่อนในป่า
  7. จุดเพื่อกลั่นแกล้งหรือคึกคะนอง
  8. การเพิ่มขึ้นของประชากร

ผลกระทบจากไฟฟ้า

ไฟฟ้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศของโลกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลกระทบต่อสังคมพืช

- ขาดช่วงการสืบพันธุ์ทดแทนตามธรรมชาติ
- เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของป่า
- ลดอัตราการเจริญเติบโตและลดคุณภาพของเนื้อไม้

2. ผลกระทบจากไฟฟ้าต่อผิวดิน

- เกิดการสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดการกัดเซาะและการพังทลาย
- เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของดิน

3. ผลกระทบต่อสัตว์ป่าและสิ่งมีชีวิตเล็กๆ

- ทำอันตรายต่อชีวิตของสัตว์ป่า
- ทำลายแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- อันตรายต่อชีวิตของสัตว์เล็กๆ และจุลินทรีย์ในดิน

4. ผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำ

- สมดุลของน้ำเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดอุทกภัยและภัยแล้ง
- เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของน้ำ

5. ผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์

บ้านเรือนที่อยู่ติดกับชายป่า ไฟป่าอาจลุกลามไหม้บ้านเรือนและไร่นาได้ และควันไฟยังเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจอีกด้วย

6. ผลกระทบต่อสภาวะอากาศของโลก

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้อุณหภูมิของโลกที่สูงขึ้น
- การเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก

7. ผลกระทบต่อการนันทนาการ

ไฟป่าทำให้ป่าที่อุดมสมบูรณ์เปลี่ยนเป็นที่เสื่อมโทรม น้ำตกที่เคยมีน้ำใสไหลเย็น ก็กลับขุ่นข้น และแห้งขอด ทำลายทัศนียภาพทางการท่องเที่ยว